

зърна, кръвъ бликна въ старчешките очи, заиграха тѣ огнени. Ела, господинъ поручикъ, промълви: красиво е небето, кога е обсипано съ звѣзди, ала дваждъ по-красиво е, кога грѣйне срѣдъ тѣхъ мѣсечината. Звѣздитѣ ми сѫ тия юнаци, мѣсечинката ми си ти. Кога азъ бѣхъ младъ, като васъ, нарамѣхъ пушката, а дордѣ свѣртя чета и то отъ петь-десетъ души, тукъ виждъ, лѣтото минало. Кждѣ сега, кждѣ: на единъ викъ хилядо тичатъ. Ехъ, мило ми е: ще пукне агриянското царство, дѣца!"

"Ще пукне, дѣдо Ангеле!" — отвѣрнахъ му глухо азъ!

— Не слагайте . . . не слагайте си, момци, оржието, до като не прогоните турцитѣ въ Анадолъ! — отсѣче дѣдо Ангелъ изведенажъ, и като поизви мѫтни очи, каза ми: — „хайде сега . . . дѣлъгъ ви е пѫтя . . . хайде да вѣрвите . . . свѣршете надъ менъ . . . свѣршете клѣтвата! — отсѣче той дрезгаво.

Кажете, кой би ималъ коравото сърдце, да дигне ржка и да довѣрши днитѣ на тоя святъ старецъ?

А това трѣбаше да се направи, — такъва ни бѣше клѣтвата!

И замрѣзна четата цѣла, а менъ ме задавиха сълзи и забѣлихъ въ умилението си, — не знаехъ и самъ какво говорѣхъ. Човѣцина, знаете, — искахъ да го обнадѣжда! И представете си, за една минута той се обнадѣжди! Като се унесе бѣдния старъ човѣкъ, че като заразправи за своя роденъ край, за гори и ущелия, за юнашки села, за населението тамъ . . . „Азъ ще ви заведа! — викна; — „само да достигнемъ и стига да намѣримъ оржие за населението, то всичко ще скочи, съ хиляди и хиляди ще дойдатъ подъ знамето ни. Азъ ще ви заведа! — въодушеви се той и се поиздигна, — ще ви моля само“, — каза, — „да ми вържите раната на крака, че ме много боли!“

„Лека ти прѣсть, стари герою, лека ти прѣсть!“

„Немислимо бѣше, знаете, а все пакъ за минута всички се обнадѣждихме, че ще можемъ да го водимъ